

Beleid Sociale Veiligheid – Gehandicaptensport Nederland

April 2025

In een inclusieve sportwereld is integriteit een vanzelfsprekendheid, waarin iedereen zichzelf kan zijn en zich veilig voelt.

Inleiding

Gehandicaptensport Nederland (GSN) spant zich voortdurend in om een inclusieve en veilige sportomgeving te waarborgen, waarin alle sporters zich op een positieve en eerlijke manier kunnen ontwikkelen. Door deze ambitieuze benadering wil GSN een voorbeeld zijn voor anderen en bijdragen aan een gezonde en integere sportcultuur in Nederland.

In de zomer van 2024 heeft GSN onder begeleiding van haar integriteitsmanager een Integriteitsplan opgesteld, waarin staat beschreven welke ambities GSN heeft op het gebied van integriteit en het creëren van een sociaal veilig sportklimaat en hoe zij deze ambities wil realiseren.

NOC*NSF besteedt al jarenlang aandacht aan het thema sociale veiligheid. In het najaar van 2023 lanceerde zij de campagne '4 v's voor veiligheid'. Met deze campagne wordt gestreefd naar het creëren van een fundament van sociale veiligheid en daarmee het uitsluiten van integriteitsschendingen in de sport, zoals corruptie, fraude, grensoverschrijdend gedrag, doping, matchfixing en criminele inmenging. Vanuit hier kan de sportclub verder werken aan een sociaal veilige sportomgeving. GSN wil hier graag haar steentje aan bijdragen en ziet dit tevens als haar verantwoordelijkheid.

Daarbij is uit [verkennend onderzoek](#) dat GSN heeft laten uitvoeren gebleken dat sporters met een beperking een verhoogd risico lopen op het ervaren van grensoverschrijdend gedrag. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft GSN in 2022 de Universiteit Utrecht en het Mulier Instituut opdracht gegeven om [vervolgonderzoek](#) te doen naar grensoverschrijdend gedrag bij mensen met een beperking. GSN heeft de aanbevelingen in de praktijk toegepast en het creëren van een sociaal veilige sportomgeving als één van haar speerpunten gekozen. Samen met de bij de bond aangesloten verenigingen streeft zij ernaar om een sociaal veilig sportklimaat te realiseren.

Met de groeiende aandacht voor het thema sociale veiligheid, zowel breder maatschappelijk als in de sport, ziet GSN het als haar (maatschappelijke) taak om te zorgen voor een veilige en inclusieve sportomgeving. In dit beleidsdocument is uitgewerkt hoe we dit willen bereiken.

Positionering

Als sport vinden we de zorg voor een veilige omgeving voor iedereen, en in het bijzonder voor jeugd en mensen met een beperking, essentieel. Om die reden staat beleid met betrekking tot een sociaal veilige sportomgeving bij de sportbonden en NOC*NSF hoog op de agenda. Samen wordt gewerkt aan een sociaal veilige sport, waar geen ruimte is voor grensoverschrijdend gedrag. Om die reden zijn de 4 v's voor veiligheid opgesteld. Verenigingen die hieraan voldoen hebben een goed fundament voor een veilige sportomgeving. Het beleid van GSN omtrent een sociaal veilig sportklimaat is dan ook gebaseerd op deze 4 v's, dit zijn:

- *Verenigingsbrede gedragscode*
- *Vertrouwenscontactpersoon (VCP) op de club*
- *Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) voor vrijwilligers*
- *Vakkundige trainer-coaches*

Daarnaast heeft GSN een missie op het gebied van integriteit geformuleerd: “*GSN streeft naar een sportklimaat waar integriteit, sociale veiligheid en inclusie de basis vormen van onze gezamenlijke sportwereld*”. Hierbij streeft GSN ernaar dat al haar leden (100%) voldoen aan de 4 v's en zal zij haar aangesloten leden stimuleren en op verschillende manieren ondersteunen om dit als vereniging te kunnen realiseren.

Beleid GSN

Het beleid van GSN is tweeledig, het richt zich zowel op de bondsorganisatie (het bureaupersoneel en de topsportafdeling) als op de aangesloten verenigingen. Het beleid zal worden beschreven aan de hand van deze verdeling.

Op basis van het Integriteitsplan heeft GSN een Actieplan Integriteit opgesteld. De acties in dit plan bevatten acties in het kader van drie pijlers, te weten de breedtesport, topsport en interne werkorganisatie. De acties zijn gekoppeld aan één of meerdere doelstellingen van het integriteitsplan en worden uitgevoerd in de periode 2025-2026. Een van de acties omvat het opstellen van een VOG-beleid, in het kader van deze actie is ervoor gekozen om dit beleidsstuk Sociale Veiligheid op te stellen. In dit beleidsstuk wordt naast het VOG-beleid ook beleid ten aanzien van de andere v's opgenomen. Hierdoor wordt een compleet en samenhangend beleid op het gebied van Sociale Veiligheid binnen GSN opgesteld en uitgevoerd.

1. Interne organisatie (bonds bureau en topsportafdeling):

Voor de eerste pijler van het Integriteitsplan, de interne werkorganisatie van GSN geldt het volgende beleid op het gebied van een sociaal veilige werkomgeving.

Gedragscode: GSN beschikt over een gedragen gedragscode die geldt voor het bestuur, de directie en alle medewerkers van GSN. Hierin is tevens het normenkader voor grensoverschrijdend gedrag opgenomen. Bij de totstandkoming van de gedragscode zijn de medewerkers van GSN betrokken om ook de bewustwording omtrent een integere en sociaal veilige werkomgeving te bevorderen.

Vertrouwenspersoon: medewerkers van GSN kunnen gebruik maken van de twee externe vertrouwenspersonen die zijn aangesteld voor medewerkers die werkzaam zijn in de Weerelt van Sport (vestigingslocatie van GSN).

Verklaring Omtrent Gedrag (VOG): GSN stelt een VOG verplicht voor personen in functies waarbij zij een hoger risico op mogelijke integriteitsschendingen ziet. GSN vraagt VOG's voor structurele vrijwilligers en voor een deel van de werknemers en ZZP-ers. Relevante factoren zijn: beleidsbepalend, in aanraking met topsport en/of jeugd, machts- en/of afhankelijkheidsrelatie, financiën en integriteit.

Voor het VOG-beleid m.b.t. de bondsorganisatie worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De VOG is verplicht voor aangewezen functies (zie onderstaand)
- De VOG dient voor aanvang van de werkzaamheden te worden verstrekt
- Dit geldt voor zowel vrijwilligers als betaalde krachten en voor zowel personen met Nederlandse als niet-Nederlandse nationaliteit, hierin wordt geen onderscheid gemaakt
- Voor de VOG wordt een geldigheid van drie jaar gehanteerd, waarna de VOG opnieuw dient te worden verstrekt
- Dit betreft lange termijn beleid, ongeacht of de VOG in de toekomst mogelijk niet meer gratis is voor vrijwilligers
- Bij indiensttreding zijn de kosten voor de aanvraag van de VOG voor de werknemer. Bij vernieuwing van de VOG tijdens het dienstverband worden de kosten door de werkgever vergoed. Voor ZZP-ers zijn de kosten altijd voor eigen rekening. Deze lijn wordt opgenomen in vacatureteksten

De VOG is verplicht voor de volgende functies:

- Het GSN Bondsbestuur, de Directie en het Management Team
- De GSN Integriteitsmanager
- De coördinatoren en medewerker(s) Ledenservice, Communicatie & Marketing en Opleidingen
- De projectcoördinatoren, projectmedewerkers en projectstagiaires
- De medewerker(s) Topsport en Talentontwikkeling
- Alle bondscoaches en andere stafleden (zoals managers, verzorgers, fysio's, chauffeurs, etc.) van GSN topsport-teams

- Alle commissieleden van de competitie-commissies van Boccia, Rolstoelrugby, Goalball en Showdown
- Alle scheidsrechters die betrokken zijn bij de competitie en toernooien van Boccia, Rolstoelrugby, Goalball, Showdown en Bocce
- De technisch-gedelegeerden en vrijwilligers van Bocce en MATP
- Alle GSN clinicgevers
- Overige personeelsleden met een dienstverband bij GSN

Deze lijst (Bijlage 1) staat niet vast en kan continu worden herzien vanuit het eerder in deze beleidsnotitie geformuleerde algemene uitgangspunt.

De VOG-verplichting geldt voor alle personen die bovenstaande functies uitoefenen, ongeacht de aard van de werkrelatie, dus in een tijdelijk of vast dienstverband, als stagiaire, structurele vrijwilliger, benoemd bestuurder of toezichthouder, of als zzp'er. In het geval van uitzonderingen, geldt in ieder geval het vierogenprincipe.

Bij het aanvragen van VOG's hanteert GSN het overzicht van functies en bijbehorende screeningsprofielen (met de codes en uitleg zoals opgesteld door Justis) zoals opgenomen in Bijlage 1.

Als iemand geen VOG wil aanvragen of een VOG aanvraagt maar niet krijgt, wordt bij de invulling van vacatures iemand in dit geval niet aangesteld. Bij lopende contracten (in beide gevallen) gaat de verantwoordelijke manager hierover met de betreffende persoon in gesprek. Wanneer er geen zwaarwegende redenen zijn worden er passende maatregelen genomen.

2. Breedtesport (verenigingen):

Het verenigingsbestuur is verantwoordelijk voor het zorgdragen voor een sociaal veilige sportomgeving. Dit is een vereniging waarin sportplezier centraal staat en waar geen ruimte is voor agressie, (seksuele) intimidatie en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag. Een sociaal veilige sport, waarin iedereen zich thuis voelt, begint met een goede basis. De 4 v's voor veiligheid helpen clubs hierbij.

Het bestuur en de bureau-organisatie van GSN benadrukt richting haar leden het belang van het voldoen aan de 4 v's voor veiligheid. Om haar leden hierbij te ondersteunen onderneemt GSN verschillende communicatie-activiteiten en verstrekt zij informatie op haar website over de 4 v's en hoe verenigingen deze kunnen implementeren. Daarnaast maakt GSN het voor verenigingen mogelijk om in het ledenadministratiesysteem de implementatie van de 4 v's te registreren.

Het hebben van een gedragscode en VCP zijn al voorwaardelijk om als club gratis VOG's voor vrijwilligers aan te kunnen vragen. Met 'vakkundig geschoolde trainer-coaches' wordt bedoeld dat trainer-coaches minimaal een e-learning of scholing/opleiding hebben gevolgd waar pedagogiek en integriteit onderdeel van is.

Meer informatie voor verenigingen over de 4 v's is te vinden via: <https://www.gehandicaptensport.nl/veilig-sporten>. Hier zijn onder andere de volgende middelen ter ondersteuning van de leden te vinden:

- High5! stappenplan - voor een veilige en integere sportclub
- Informatie 'Verplichtingen voor een sociaal veilige club'
- Inzet van de expertpoule voor een inspiratiesessie en/of verenigingstraject

Verenigingsbrede gedragscode:

Een gedragscode geeft richting aan gewenst gedrag op de vereniging. Het is belangrijk om gedragscodes te formuleren zodat leden en vrijwilligers weten voor welke normen en waarden de vereniging staat, maar óók om twijfel weg te nemen wanneer iemand ongewenst gedrag bespreekbaar wil maken. Een model voor de verenigingsbrede gedragscode en tips over hoe je hiermee als vereniging aan de slag kunt gaan zijn te vinden via [deze link](#).

Vertrouwenscontactpersoon (VCP):

Een vertrouwenscontactpersoon (VCP) zorgt ervoor dat iedereen op de vereniging met vragen, zorgen of mogelijke meldingen weet bij wie hij/zij moet zijn en wat de mogelijke vervolgstappen kunnen zijn. Een VCP kan bijvoorbeeld helpen bij incidenten die gaan over grensoverschrijdend gedrag, zoals pesten, intimidatie, agressie en discriminatie. Ook helpt een VCP de club bij preventie van grensoverschrijdend gedrag en de implementatie van bijvoorbeeld de gedragscode. Een functieprofiel voor een VCP, meer informatie over een scholing voor VCP's en voorbeeldteksten over een VCP voor op de verenigingswebsite zijn te vinden via [deze link](#).

Vakkundige trainers-coaches:

Trainer-coaches spelen een belangrijke rol bij het herkennen en voorkomen van grensoverschrijdend gedrag en daarmee het creëren van een sociaal veilige sportomgeving. Het is belangrijk dat trainer-coaches (met in het bijzonder de trainer-coaches die werken met kwetsbare groepen) weten hoe zij invulling aan deze rol kunnen geven. De trainer-coach heeft veel contact met de sporters. Daarom is het belangrijk dat trainer-coaches een scholing volgen met oog voor pedagogiek en integriteit. De vereniging kan ervoor zorgen dat trainer-coaches over deze kennis beschikken door hen aan te moedigen een cursus of opleiding te volgen. Dat helpt niet alleen mee aan een sociaal veilige sportomgeving voor de leden, maar zorgt óók voor meer sportplezier en leukere trainingen. Meer informatie over de scholing is te vinden via [deze link](#).

VOG-regeling:

Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is een verklaring van het ministerie van Veiligheid en Justitie waaruit blijkt dat het gedrag uit het verleden van een persoon geen bezwaar oplevert voor het gevraagde doel, bijvoorbeeld het verkrijgen van een nieuwe baan of het werken met minderjarigen/kwetsbare doelgroepen bij een sportclub. Sportclubs kunnen meedoen aan de regeling gratis VOG. Door als vereniging gebruik te maken van deze regeling ondersteunt de vereniging haar vrijwilligers bij het aanvragen van een VOG. Het opstellen en uitvoeren van een VOG-beleid is een belangrijk onderdeel van een sociaal veilig beleid op de club.

Relevante factoren voor het bepalen van de functies waarvoor de vereniging een VOG vraagt zijn in lijn met de eerdergenoemde uitgangspunten van de bondsorganisatie, namelijk: beleidsbepalend, in aanraking met topsport, jeugd en/ of mensen met een beperking, machts- en/of afhankelijkheidsrelatie, financiën en integriteit.

Implementatie verenigingen

GSN realiseert zich dat er al veel op verenigingen af komt en er een continue uitdaging is om alles te kunnen (blijven) organiseren. GSN helpt verenigingen daarom om invulling te geven aan de implementatie van de 4 v's. Denk daarbij aan de volgende ondersteuning:

- Lijst met functies en screeningsprofielen aangaande VOG-beleid van een vereniging. Er wordt een lijst beschikbaar gesteld voor welke functies welk screeningsprofiel kan worden gehanteerd (zie bijlage 2).
- Verenigingsbijeenkomsten: in 2025 organiseert GSN een aantal bijeenkomsten voor de aangesloten verenigingen rondom o.a. de thema's veilig sportklimaat, lokale samenwerking en scholing van trainers/coaches/vrijwilligers.
- Ondersteuning via de expertpool: er is een pool van experts beschikbaar die meekijken hoe verenigingen de VOG-regeling goed kunnen invoeren. De experts hebben 10 uur per club beschikbaar om ondersteuning te verlenen. Dit kan via [deze link](#) aangevraagd worden via NOC*NSF.
- Scholing en nascholing van VCP's: VCP's kunnen via NOC*NSF een (bij-) scholing volgen. Lees hierover meer via [deze link](#).
- Nieuwsbrief voor VCP's: twee keer per jaar verstuurt GSN een nieuwsbrief voor VCP's om hen mee te nemen in relevante actualiteiten en ontwikkelingen.

Het normaliseren van de 4 v's is een sportbrede beweging die zowel vanuit sportbonden en NOC*NSF als vanuit gemeenten en overheid wordt ingezet en ondersteund. Naast de ondersteuning vanuit GSN kunnen ook andere organisaties ondersteuningsmogelijkheden bieden aan clubs (o.a. NOC*NSF en Centrum Veilige Sport Nederland).

Monitoring en opvolging

Naast ondersteuning bij de implementatie van de 4 v's gaat GSN ook monitoren in hoeverre verenigingen de 4 v's hebben geïmplementeerd. Op basis van de data kan GSN haar dienstverlening en ondersteuning aanpassen aan de behoefte van haar leden en ontwikkelingen op dit thema. Verenigingen zullen worden uitgenodigd om de voortgang van de implementatie te registeren in het ledenadministratiesysteem AllUnited. Tijdens bijeenkomsten en middels online instructievideo's zal GSN haar verenigingen informeren over de werkwijze van dit systeem.

In 2025 zal GSN zich samen met de verenigingen inspannen om de 4 v's te implementeren met als doel om een sociaal veilig sportklimaat te creëren. In 2026 zal GSN beoordelen of verenigingen erin zijn geslaagd om de 4 v's te implementeren en in hoeverre aanvullend beleid op dit thema nodig is.

GSN doet een oproep aan al haar leden om het belang van integriteit en de 4 v's te omarmen en ermee aan de slag te gaan. Verenigingen die dit al doen, worden zeer gewaardeerd en zijn een goed voorbeeld voor andere sportverenigingen. Bovenal dragen zij op deze manier bij aan het creëren van een integere, veilige en inclusieve sportomgeving voor haar leden. Het Integritetsbeleid en haar implementatie zijn niet vrijblijvend, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid van bestuurders, trainers, vrijwilligers én sporters. GSN ondersteunt haar leden hierbij met concrete handvatten, scholing en begeleiding, zodat integriteit niet slechts een ideaal blijft, maar een dagelijkse praktijk wordt binnen elke sportvereniging.

Bijlage 1: Overzicht functies en bijbehorende screeningsprofielen interne werkorganisatie Gehandicaptensport Nederland

Functietitel GSN	Functieprofiel NOC*NSF overzicht	Screeningsprofiel
Bondsbestuur	Leidinggevenden en bestuurders	11, 12, 13, 21, 22, 53, 71, 84, 85
Directieleden	Leidinggevenden en bestuurders	11, 12, 13, 21, 22, 53, 71, 84, 85
Management Team leden	Leidinggevenden en bestuurders	11, 12, 13, 21, 22, 53, 71, 84, 85
Integriteitsmanager	Medewerker algemeen	11, 12, 13, 21, 22
Coördinatoren en medewerker(s) Ledenservice, Communicatie & Marketing en Opleidingen	Medewerker algemeen	11, 12, 13, 21, 22
Projectcoördinatoren, projectmedewerkers en projectstagiaires	Medewerker algemeen	11, 12, 13, 21, 22
Medewerker(s) Topsport en Talentontwikkeling	Medewerkers werkzaam met sporters	11, 12, 13, 84, 85
Bondscoaches en andere stafleden (zoals managers, verzorgers, fysio's, chauffeurs etc.) van GSN topsport-teams	Medewerkers werkzaam met sporters	11, 12, 13, 84, 85
Commissieleden van de competitie-commissies van Boccia, Rolstoelrugby, Goalball en Showdown	Medewerkers werkzaam met sporters	11, 12, 13, 84, 85
Scheidsrechters betrokken bij de competities en toernooien van Boccia, Rolstoelrugby, Goalball, Showdown en Bocce	Scheidsrechters van de sportbond	11, 12, 84, 85
Technisch-gedelegeerden en vrijwilligers van Bocce en MATP	Leden commissies en werkgroepen	11, 12, 84, 85
GSN clinicgevers	Overige vrijwilligers	11, 12, 63, 84, 85 (63 alleen van toepassing bij structureel rijden)
Overige personeelsleden met een dienstverband bij GSN.	Medewerker algemeen	11, 12, 13, 21, 22

Bijlage 2: Algemeen overzicht functies en bijbehorende screeningsprofielen

Medewerker algemeen

Bijvoorbeeld HR, financiën, communicatie, competitie, integriteit

- 11. Bevoegdheid hebben tot het raadplegen en/of bewerken van systemen
- 12. Met gevoelige/vertrouwelijke informatie omgaan
- 13. Kennis dragen van veiligheidssystemen, controlemechanismen en verificatieprocessen (indien van toepassing)
- 21. Met contante en/of girale gelden en/of (digitale) waardepapieren omgaan (indien van toepassing)
- 22. Budgetbevoegdheid hebben (indien van toepassing)

Medewerkers werkzaam met sporters

Bijvoorbeeld coaches, managers, fysiotherapeuten, artsen

- 11. Bevoegdheid hebben tot het raadplegen en/of bewerken van systemen
- 12. Met gevoelige/vertrouwelijke informatie omgaan
- 13. Kennis dragen van veiligheidssystemen, controlemechanismen en verificatieprocessen (indien van toepassing)
- 84. Belast zijn met de zorg voor minderjarigen (indien van toepassing)
- 85. Belast zijn met de zorg voor (hulpbehoevende) personen (indien van toepassing)

Medewerkers horeca en facilitair

Bijvoorbeeld koks, conciërges, huismeesters en buitenmedewerkers

- 11. Bevoegdheid hebben tot het raadplegen en/of bewerken van systemen
- 12. Met gevoelige/vertrouwelijke informatie omgaan
- 13. Kennis dragen van veiligheidssystemen, controlemechanismen en verificatieprocessen (indien van toepassing)
- 21. Met contante en/of girale gelden en/of (digitale) waardepapieren omgaan (indien van toepassing)
- 22. Budgetbevoegdheid hebben (indien van toepassing)
- 36. Het bewaken van productieprocessen
- 37. Het beschikken over goederen
- 38. Het voorhanden hebben van stoffen, objecten en voorwerpen e.d., die bij oneigenlijk of onjuist gebruik een risico vormen voor mensen (en dier)
- 41. Het verlenen van diensten (advies, beveiliging, schoonmaak, catering, onderhoud, etc.)
- 43. Het verlenen van diensten in de persoonlijke leefomgeving
- 63. (Rijdend) vervoer waarbij personen worden vervoerd (indien van toepassing)
- 84. Belast zijn met de zorg voor minderjarigen (indien van toepassing)
- 85. Belast zijn met de zorg voor (hulpbehoevende) personen (indien van toepassing)

Leidinggevenden en bestuurders

Bijvoorbeeld leden van directie, MT, Raad van Toezicht

- 11. Bevoegdheid hebben tot het raadplegen en/of bewerken van systemen
- 12. Met gevoelige/vertrouwelijke informatie omgaan
- 13. Kennis dragen van veiligheidssystemen, controlemechanismen en verificatieprocessen (indien van toepassing)
- 21. Met contante en/of girale gelden en/of (digitale) waardepapieren omgaan (indien van toepassing)
- 22. Budgetbevoegdheid hebben (indien van toepassing)

- 53. Beslissen over offertes (het voeren van onderhandelingen en het afsluiten van contracten) en het doen van aanbestedingen
- 71. Personen die vanuit hun functie mensen en/of organisaties (of een deel ervan) aansturen
- 84. Belast zijn met de zorg voor minderjarigen (indien van toepassing)
- 85. Belast zijn met de zorg voor (hulpbehoevende) personen (indien van toepassing)

Scheidsrechters van de sportbond Vrijwilligers en professionals

- 11. Bevoegdheid hebben tot het raadplegen en/of bewerken van systemen
- 12. Met gevoelige/vertrouwelijke informatie omgaan
- 84. Belast zijn met de zorg voor minderjarigen (indien van toepassing)
- 85. Belast zijn met de zorg voor (hulpbehoevende) personen (indien van toepassing)

Leden commissies en werkgroepen Bijvoorbeeld wedstrijdrecht, algemeen tuchtrecht, onderzoekscommissies

- 11. Bevoegdheid hebben tot het raadplegen en/of bewerken van systemen
- 12. Met gevoelige/vertrouwelijke informatie omgaan
- 84. Belast zijn met de zorg voor minderjarigen (indien van toepassing)
- 85. Belast zijn met de zorg voor (hulpbehoevende) personen (indien van toepassing)

Overige vrijwilligers Vrijwilligers die niet in bovenstaande categorieën vallen

- 11. Bevoegdheid hebben tot het raadplegen en/of bewerken van systemen
- 12. Met gevoelige/vertrouwelijke informatie omgaan
- 63. (Rijdend) vervoer waarbij personen worden vervoerd (van toepassing bij structureel rijden)
- 84. Belast zijn met de zorg voor minderjarigen (indien van toepassing)
- 85. Belast zijn met de zorg voor (hulpbehoevende) personen (indien van toepassing)